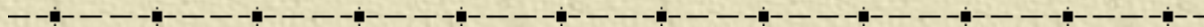

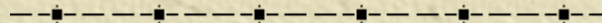
Ökoporta rendszer kiépítése a Dél-Dunántúli Régióban

Dr. Szabó Géza

a FATOSZ alelnöke,

a Baranya Megyei Falusi Turizmus Közhasznú
Szövetség elnöke

A turisztikai termékfejlesztés nemzeti szintű prioritásai Magyarországon (NTS 2005-2013)

1. Egészségturizmus:

- gyógyturizmus
- wellness

2. Örökségturizmus:

- kulturális örökség (világörökségi helyszínek)
- természeti örökség (nemzeti parkok)
- lovas turizmus
- falusi turizmus
- gasztronómia és borturizmus
- kiemelt rendezvények

3. Kongresszusi turizmus:

- nemzetközi rendezvények

Környezetbarát vendégfogadói hálózat a Dél-Dunántúlon

A szelíd turizmus

*„Olyan vendégforgalom, ami a helyi lakosság és a vendégek közötti kölcsönös megértést segíti elő, nem veszélyezteti a meglátogatott területek kulturális sajátosságait, lehetővé teszi a táj megkímélését.”
(Culbertson K. – Mazanec J. 1991)*

- a turisztikai keresleti trendek: a szelíd turizmus felértékelődése
- a szelíd turizmus mint alternatíva a tömegetturizmussal, a kemény turizmussal szemben
- minősítési rendszerek, környezeti védjegyek a szelíd turizmusban

A szelíd turizmus alapelvei

A CIPRA 1984-es Chur-i deklarációja alapján

✦ Védelem megfontolt környezethasználat

- ✦ Védett területek kiterjesztése, infrastruktúra fejlesztés korlátozása, rekultiváció

✦ A turisták környezetszemléletének átalakítása

- ✦ A turizmus élmény- és értékkereső attitűdjének erősítése

✦ Az idegenforgalmi kínálat átalakítása

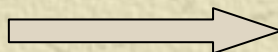
- ✦ Aktivitás, helyi termékek

✦ Prioritás a helyi lakosságnak

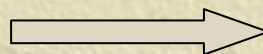
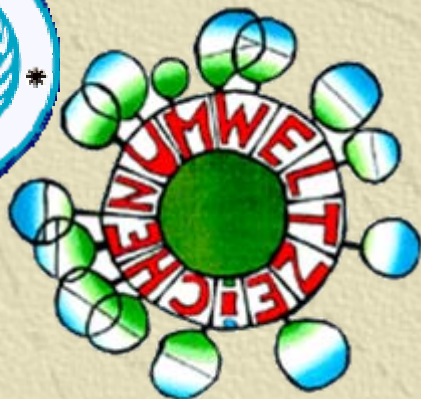
- ✦ A bekapcsolódás lehetősége a turizmus fogadói oldalán
- ✦ A kontroll lehetősége

Termékek és szolgáltatások környezetbarát védjegyei (ökocímkek)

Nemzeti rendszerek

EU ökocímke

Hazai védjegy

Der grüne Koffer

A zöld koffer az Ö.T.E. (Ökologischer Tourismus in Europa e.V.) szimbóluma: a természetért és a környezetért tudatosan felelős turizmus jelképe

Viabono „Élvezd a természetes utazást” védjegy, márkanév, a környezetszemponitú szolgáltatásokra vonatkozó turisztikai szimbólum

Követelmények, kritériumok a turisztikai szolgáltatók felé: szemét, energia, víz, szállítás, zaj, a vendégek jólléte, információ, természet és táj, település és építészet, regionális ellátó rendszerek, menedzsment

Öko címke és környezetbarát védjegy idegenforgalmi szálláshelyek számára

✦ Nemzeti rendszerek tapasztalatai

✦ A vendégek igényei
(Európában 51%-uk környezetbarát üdülőhelyet és szállást keres, 82%-uk preferálja az egészséges környezetet)

✦ Fő követelmények (2003/287. EK Bizottsági határozat):

- ✦ Energiatakarékosság
- ✦ Víztaakarékosság
- ✦ Körültekintő üzemeltetés
- ✦ Hulladék csökkentés
- ✦ A vendégek tájékoztatása

✦ A hazai *környezetbarát védjegy* kritériumai: (2003. július 2-től):

- ✦ A létesítmény környezetbe illesztése: látványharmónia
- ✦ A létesítmény működésével összefüggő környezeti hatások

Energiafogyasztás;

Vízfogyasztás;

Környezetre ártalmas anyagok használatának mellőzése;

Hulladék kibocsátás mérséklése ;

Vízszennyezés;

Levegőszennyezés;

Zajártalom

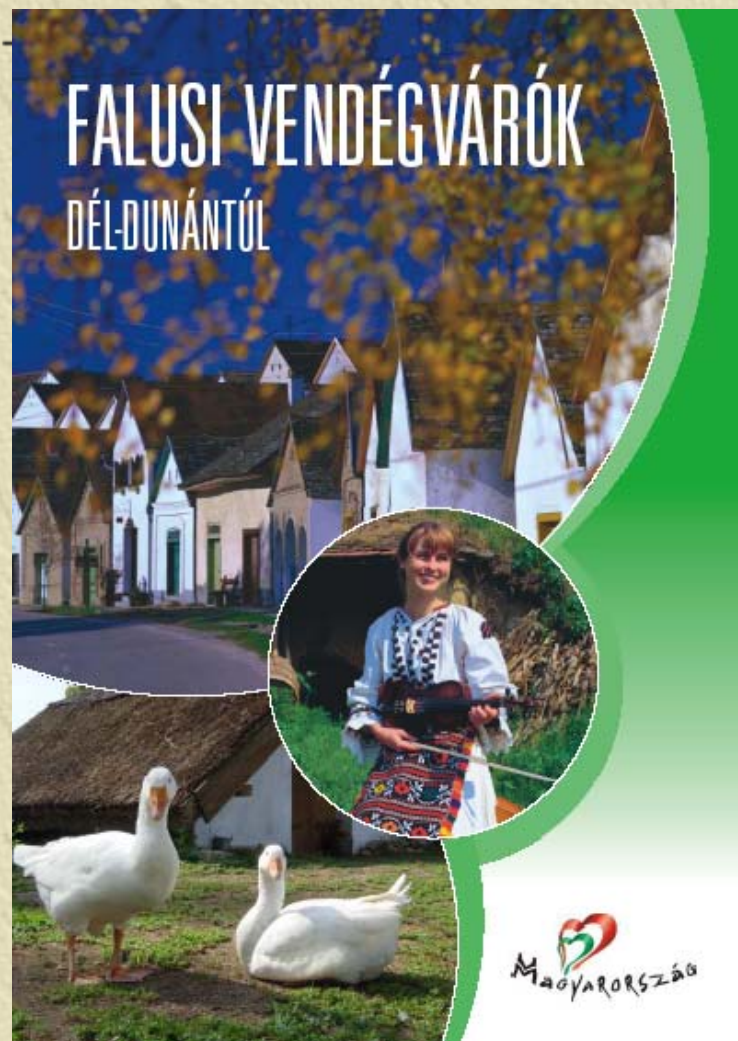
mérséklése

(csendvédelem)

A falusi turizmus vonzerői

- ✦ A természet közelsége:
 - ◆ tisztaság, eredetiség, érintetlenség
 - ◆ természet élmény
- ✦ Tradíciók:
 - ◆ megőrzött települési és táji hagyományok
 - ◆ termelési tradíciók, helyi termékek
 - ◆ szellemi és kulturális hagyományok
- ✦ Családiasság, vendégszeretet!

I. A vidék természeti értékeinek megismerése és a falusi turizmus termékei

✦ Aktív üdülés falun

- ◆ túrázás,
- ◆ horgászat,
- ◆ kerékpározás

✦ Üdülés a lovasudvarban

✦ Környezetbarát vendéglátó porta

- ◆ Helyi termékek: agroturizmus
- ◆ Természeti értékek: ökoturizmus

Falusi vendégfogadás bioszféra rezervátum környezetében, Szászországban

Környezetbarát vendégfogadói hálózat (ökoporta) alapjai a Dél-Dunántúlon

A régió természetvédelmi oltalom alatt álló területeihez kapcsolódó falusi vendégfogadók hálózata:

- ✦ *3, vagy 4 napraforgós minősítésű szálláshellyel rendelkeznek;*
- ✦ *a védett területekhez kapcsolódó településeken fogadják vendégeiket;*
(Baranya, Tolna és Somogy megye 42 településén 145 vendégfogadó 1183 férőhellyel rendelkezik)
- ✦ *„környezetbarát vendégfogadó” minősítést szereznek.*
(A minősítés szempontjai: környezet, szálláshely és felszereltsége, információadás, helyi termékek és kézműves termékek, programok, partnerség.)

„Ökoporta” rendszer kiépítése a Dél-Dunántúli Régióban

✦ *Norvég Civil Támogatási Alap* elnyert nagyprojektjével

- ✦ A fejlesztés területe: Dél-Dunántúl
- ✦ A projekt időtartama: 2008. október 1-től 2010. szeptember 30-ig;
- ✦ A támogatás összege: 45.000 Euro

✦ A projekt célja:

- ✦ Környezetbarát vendégfogadói hálózat, minősítési rendszer kialakítása a Dél-Dunántúl természetvédelmi területeihez kapcsolódó településeken,
- ✦ a falvak és természeti környezetük értékőrzése és komplex, fenntartható turisztikai hasznosítása a helybeliek közreműködésével.

„Ökoporta” rendszer kiépítése a Dél-Dunántúli Régióban

Fő tevékenységek	Időrend
1. A fejlesztési program bemutatása, térségi fórumok az ökoporta hálózathoz csatlakozni kívánó vendégfogadók körében;	✦ 2008. október- 2009. március
2. A minősítési rendszerre felkészülő vendégfogadók jelenlegi kínálatának felmérése, ✦ az ökoporta rendszerhez szükséges fejlesztési feladatok meghatározása	✦ 2008. október- 2009. április
3. Pályázati projektek kidolgozásához ✦ tanácsadás és felkészítés (ÚMVP)	✦ 2009. március- május

„Ökoporta” rendszer kiépítése a Dél-Dunántúli Régióban

Fő tevékenységek	Időrend
4. Az elnyert ÚMVP támogatások fejlesztéseinek segítése, projekt menedzsment tanácsadás	2009. június- 2010. március
5. A fejlesztések eredményeként felkészült vendégfogadó porták minősítése, minősítő szervezet működtetése.	2009. június- 2010. szeptember
6. A minősített ökoporta hálózat piaci bevezetése Katalógus, honlap, turisztikai börzék, kampányok	2009. október- 2010. szeptember

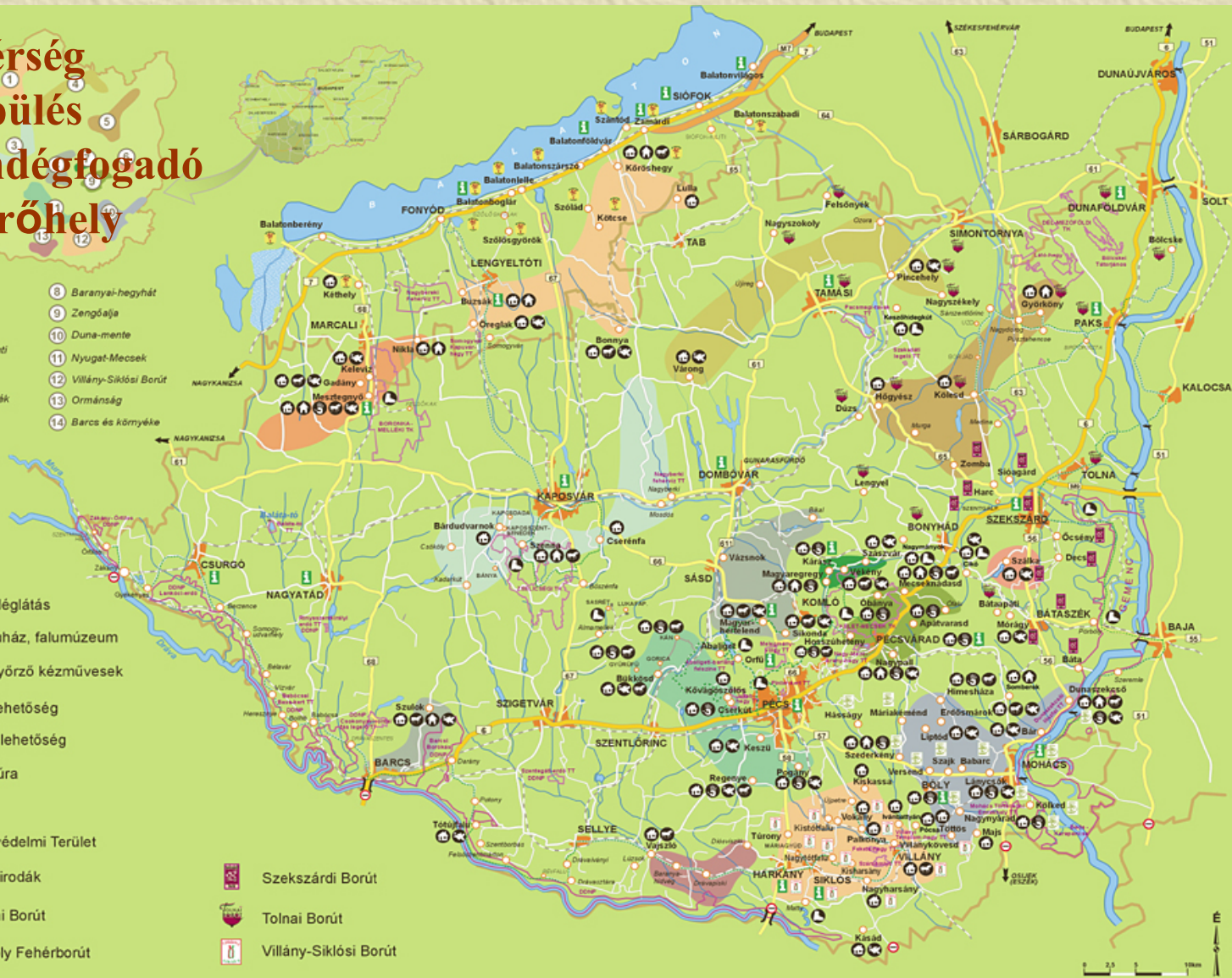
A falusi turizmus fogadóterületei a Dél-Dunántúlon

14 kistérség
79 település
236 vendégfogadó
1900 férőhely

- 1 Pogány-völgye
- 2 Boronka-mellék
- 3 Zselic
- 4 Kapos-Koppány menti dombvidék
- 5 Tolnai-hegyhát
- 6 Szekszárdi-dombvidék
- 7 Kelet-Mecsek
- 8 Baranyai-hegyhát
- 9 Zengőja
- 10 Duna-mente
- 11 Nyugat-Mecsek
- 12 Villány-Siklósi Borút
- 13 Ormánság
- 14 Barcs és környéke

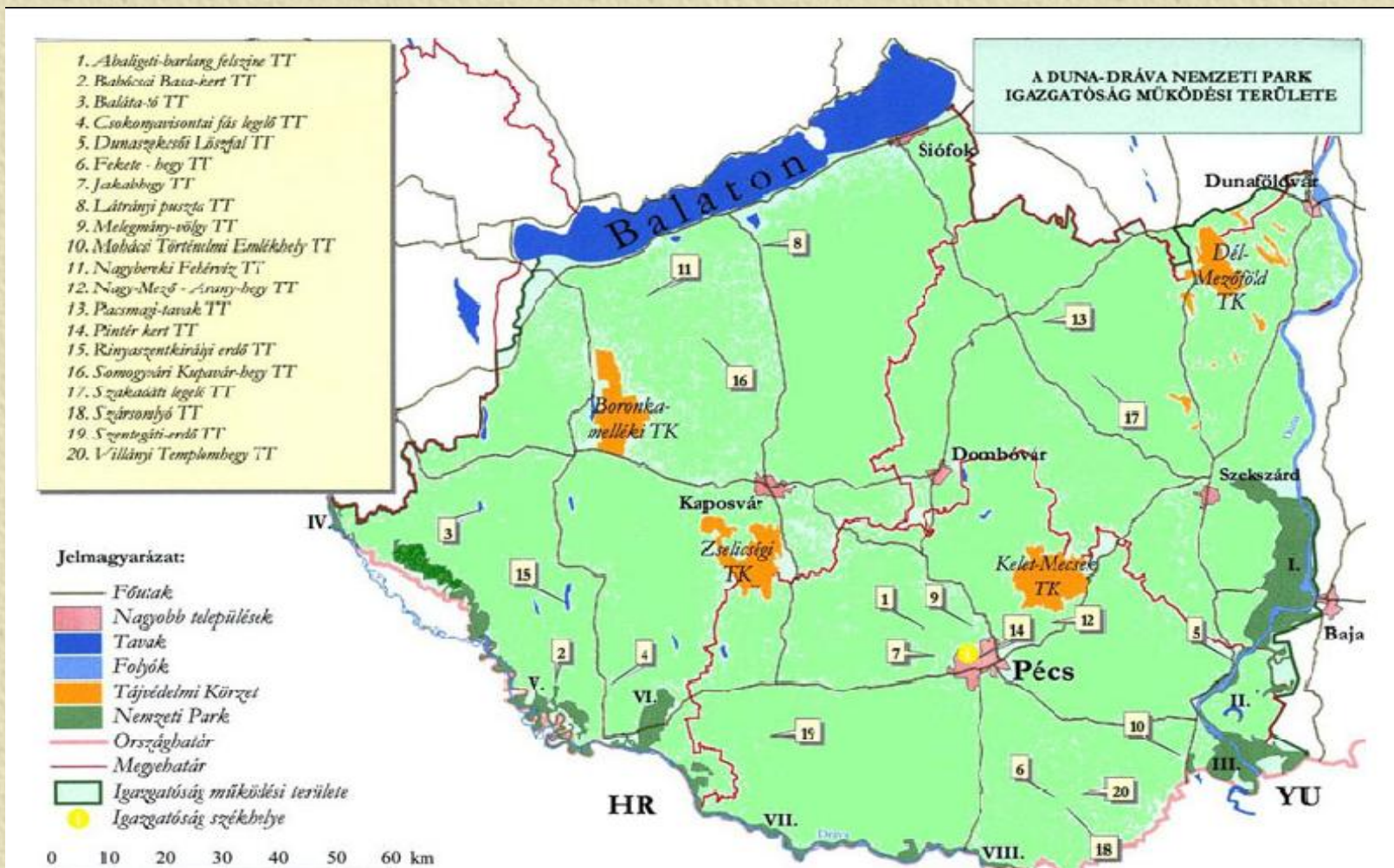
- Falusi vendéglátás
- Tájház, faluház, falumúzeum
- Hagyományörző kézművesek
- Lovaglási lehetőség
- Horgászati lehetőség
- Gyalogos túra
- Bicikli túra

- Természetvédelmi Terület
- Tourinform irodák
- Dél-balatoni Borút
- Mohács-Bóly Fehérborút
- Szekszárdi Borút
- Tolnai Borút
- Villány-Siklósi Borút

Környezetbarát vendégfogadók a Dél-Dunántúlon

A Dél-Dunántúl természetvédelmi oltalom alatt álló területei

Forrás: DD NP Igazgatóság Pécs

A környezetbarát vendégfogadói hálózat fő elemei:

- ✦ **Minősítési rendszer**, amely tartalmazza mindazon kritériumokat, amelyek teljesítésével a falusi vendégfogadók *környezetbarát vendégfogadóvá* válhatnak.
- ✦ A kritériumok magas minőségi mércét határoznak meg, amely csak fejlesztések révén érhető el a már ma is működő falusi vendégfogadók számára. A **szükséges fejlesztések, beruházások** végrehajtásához pályázati rendszerben nyerhetnek támogatásokat **önálló UMVP III. tengelyes pályázattal!** Ezek előkészítését tanácsadással támogatjuk.
- ✦ A környezetbarát vendégfogadó minősítést elnyertek piaci pozícióik javítására **marketing és PR támogatást** kapnak.
- ✦ A minősítettek bekapcsolódhatnak **a régió ökoturisztikai hálózataiba.**

A környezetbarát vendégfogadók, „Ökoporták” minősítési rendszere

Minősítési szempontok:

1. Környezet
2. Szálláshely
3. Információadás
4. Helyi termékek
5. Programok
6. Partnerség

Minősítési kritériumok:

- Alapfeltételek (belépési szint)
- A „környezetbarát vendégfogadó” minősítés megszerzésének kritériumai
- Külön értékelt, plusz szolgáltatások

1. A környezetre vonatkozó kritériumok

Alapfeltétel:

- ◆ a vendégfogadó települése a régió országos védettségű természetvédelmi területei közelében fekszik (NP, TVK, TVT)

Teljesítendő kritériumok:

- ◆ rendezett, virágos vendégfogadó porta
- ◆ felszerelt pihenőkert és játszóudvar áll a vendégek rendelkezésére
- ◆ energia és víztakarékos eszközök, technológiák használata
- ◆ komposztálást végez, hulladékát szelektív módon gyűjti
- ◆ csak környezetbarát tisztítószereket alkalmaz

Külön értékelt szolgáltatások:

- ◆ bekapcsolódik településszépítési, virágosítási akciókba
- ◆ megújuló energiaforrásokat használ
- ◆ környezetbarát fűtési rendszert használ

2. A szálláshelyre vonatkozó kritériumok

✦ Alapfeltétel:

- ✦ FATOSZ által minősített, 3, vagy 4 napraforgós szálláshely

✦ Teljesítendő kritériumok:

- ✦ természetes és környezetkímélő anyagok használata a szálláshely kialakításánál, felújításánál
- ✦ antiallergén textilanyagokat használ
- ✦ a szálláshely tájjellegű és hagyományörző kialakítású
- ✦ hagyományörző tárgyakkal díszíti a szálláshelyet, ezeket vendégeinek be is mutatja

✦ Külön értékelt szolgáltatások:

- ✦ házi gyűjteménnyel rendelkezik a paraszti kultúra emlékeiből
- ✦ a szálláshelyet mozgáskorlátozottak fogadására is felkészítette

3. Az információadásra, felkészültségre vonatkozó kritériumok

✦ Alapfeltétel: -

✦ Teljesítendő kritériumok:

- ✦ bekapcsolódik a régiós ökoturisztikai információs és marketing rendszerbe
- ✦ ismeri és a vendégeinek be tudja mutatni a környező védett területek értékeit
- ✦ információs anyagokkal (kiadványok, térképek) rendelkezik a környező ökoturisztikai kínálatokról (túraajánlatok, bemutatóhelyek, tanösvények)

✦ Külön értékelt szolgáltatások:

- ✦ felkészült idegen nyelven is információadásra

4. A helyi termékekre, kézműves termékekre vonatkozó kritériumok

✦ Alapfeltétel: -

✦ Teljesítendő kritériumok:

- ✦ ismeri a régió biotermékeit, imázstermékeit, ezeket tudja vendégeinek is ajánlani
- ✦ ismer helyi termék-előállítókat, őket vendégeinek is tudja ajánlani
- ✦ rendelkezik fűszerkerttel
- ✦ felkészült étkezési szolgáltatások nyújtására
- ✦ felkészült kímélő, diabetikus ételek készítésére
- ✦ ismeri a tájjellegű ételeket, ilyet kínál vendégeinek is
- ✦ ismeri a település kézműves mestereit, vendégeinek tud ajánlani ilyen programot

✦ Külön értékelt szolgáltatások:

- ✦ biotermelést folytat
- ✦ kézműves bemutatóhelyet működtet, saját termékeit árulja
- ✦ helyi termékeket állít elő és ad el

5. A programokra, aktivitásokra vonatkozó kritériumok

✦ Alapfeltétel: -

✦ Teljesítendő kritériumok:

- ✦ kerékpárokat kölcsönöz vendégeinek
- ✦ ismeri a körzet kerékpáros túraútvonalait, ezeket tudja ajánlani vendégeinek
- ✦ tud lovasprogramot ajánlani vendégeinek
- ✦ ismeri a település és a környék kulturális hagyományait, rendezvényeit, tud ilyen programot ajánlani vendégeinek
- ✦ ismeri a régió víziturizmus ajánlatait

✦ Külön értékelt szolgáltatások:

- ✦ lovas programok adására is felkészült
- ✦ felkészült hagyományos zenét, vagy táncot tartalmazó program bemutatására

6. A partnerségre vonatkozó kritériumok

Alapfeltétel:

- hivatalosan bejegyzett, működő vendégfogadó
- helyi, vagy megyei szervezeten keresztül tagja a FATOSZ-nak

Teljesítendő kritériumok:

- együttműködik a település és a régió környezetbarát vendégfogadói hálózatával
- együttműködik a régió ökoturisztikai szervezetrendszerével

Külön értékelt szolgáltatások: -

A minősítés menete I.

-
- ✦ A minősítést kérő bejelenti igényét a régió ökoporta rendszerét menedzselő szervezetnél: BMFTKSZ (*lehetséges tagjai: DDNP; DDRMI; FATOSZ helyi szervezetei*).
 - ✦ A szervezet többféle szakterületről kér fel specialistákat a minősítési bizottságban való közreműködésre (természetvédelem, építészeti örökség, agrárium, vendéglátás, falusi turizmus).
 - ✦ A minősítő bizottság helyszíni felmérő látogatást tesz a vendégfogadónál. Itt megvizsgálja, hogy:
 - Teljesülnek-e a minősítés alapfeltételei?
 - Megvizsgálja minősítési szempontonként (1-6-ig) és egyenként 0-5 pont között értékeli a kritériumok teljesülését.
 - Megvizsgálja, hogy a vendégfogadó rendelkezik-e plusz szolgáltatásokkal, ezeket külön pontszámokkal jutalmazza.

A minősítés menete II.

A bizottság a felmérő látogatásról jegyzőkönyvet készít, amelyben összegzi a kapott pontszámokat.

✦ Minősítés akkor nyerhető el, ha:

- ✦ a vendégfogadó megfelel az alapfeltételeknek;
- ✦ a teljesítendő kritériumok valamennyi minősítési szempontjánál kapott pontszámot;
- ✦ a pontszámok elérik a maximálisan megszerezhető (6x5=30p) 50%-át, azaz 15 pontot.

✦ A kritériumoknál megszerzett minimálisan 15 pont *ideiglenes*, két éven belül megújítandó *minősítést* jelent.

- ✦ A rendelkezésre álló két éven belül a felmérő látogatáskor tapasztalt hiányosságokat a gazdának pótolnia kell,
- ✦ az ideiglenes minősítés nem hosszabbítható meg!

✦ Az a jelentkező, aki legalább a megszerezhető pontszám 2/3 részét megkapta, tehát 20 pontot szerzett, annak a minősítő bizottság ún. *végleges minősítést* ítél oda.

- ✦ A plusz szolgáltatásokért külön pontokat ítélhet meg a bizottság, ám ezek a pontszámok csak a 15 pont feletti kritérium értékelés után vonhatók össze, a végső eredményénél.

Javaslat a „környezetbarát vendégfogadók” arculati megjelenítésére

Védjegy, logo:

- a minősítést elnyert vendégfogadók részére
- védtábla a minősített házon, az információs táblarendszer eleme
- arculati elem a marketing rendszerben (logo)
- „márkavédjegy”

Kapcsolódás a régió ökoturisztikai hálózataihoz

Információs táblarendszer:

- ◆ települési jelzőtábla
- ◆ települési
információs térkép
- ◆ szolgáltatókhoz
irányító jelzőtáblák
- ◆ védtáblák

www.baranyavidek.hu
fg4t@gamma.ttk.pte.hu

